

Peter Klepec*

O TOME GDJE BI SE DELEUZE I LACAN IPAK TREBALI PONOVRNO SRESTI

Sažetak

Rasprava oko odnosa između teorijskog opusa Lacana i Deleuzea obično završava objavom rada Anti-Edip, koji je Deleuze objavio zajedno s Guattarijem 1972. godine. Zajednička biografija o Deleuzeu i Guattariju, koju je objavio François Dosse, ali i većina interpretacija (Žižek, Monique David-Ménard, Kerslake, Hallward, Badiou) slaže se da poslije tog rada praktično nije moguće govoriti o nekim paralelama između dva spomenuta opusa. No tome nije tako, iako Deleuze od 1972. ustrajno žestoko kritizira psihoanalizu te praktički ne spominje Lacana, a taj, s druge strane, Deleuzea od tada gotovo da više ni ne spominje. Međutim, Lacan kojega kritizira Deleuze nije kasni Lacan iz sedamdesetih, kao što ni Deleuze kojega je poznao Lacan nije Deleuze iz šezdesetih godina dvadesetog stoljeća. No to je moguće vidjeti samo ako se ostavi po strani uobičajeno viđenje susreta između Lacana i Deleuzea koje se događa kroz termine Edip, Zakon, označitelj, nedostatak itd. Iako postoje ogromne razlike između Deleuzea i Lacana u shvaćanju filozofije, psihoanalize, ontologije, znanosti i politike, moja je teza da itekako postoje paralele između kasnog Deleuzea i kasnog Lacana u pogledu razumijevanja kontingentnog, onoga što Lacan naziva Realno i svega što je kod Lacana vezano uz promjene koncepta nesvjesnog, koje sada postaje realno-nesvjesno.

Ključne riječi: Lacan, Deleuze, susret, kontingencija, Realno, nesvjesno

* Filozofski inštitut Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Novi trg 2, SL-1 001 Ljubljana, peter.klepec@guest.arnes.si

Peter Klepec*

ON WHERE LACAN AND DELEUZE SHOULD NEVERTHELESS MEET AGAIN

Abstract

The debate on the relationship between Lacan's and Deleuze's theoretical opus usually stops in 1972 when Anti-Oedipus was published, a work Deleuze published with Guattari. The biography written on Deleuze and Guattari by François Dosse and most of the interpretations (Žižek, Monique David-Ménard, Kerslake, Hallward, Badiou) agree that one cannot speak about any parallels between the two opuses after this work. However, it is not really so despite continuous critique of psychoanalysis by Deleuze failing to once mention Lacan and despite the fact that Lacan also fails to mention Deleuze's name again. But Lacan whom Deleuze is criticizing is not a later Lacan from the seventies, just like the Deleuze Lacan knew is not the Deleuze of the 60's any longer. This can only be seen if we put aside the usual arsenal with which one approaches the Deleuze-Lacan encounter, i. e. Oedipus, Law, signifier, lack etc. Despite unsurpassable differences concerning their understanding of philosophy, psychoanalysis, ontology, science and politics, my thesis here is that there are many parallels between a later Deleuze and a later Lacan in terms of understanding the contingent, that which Lacan calls The Real and all that is related to a change in the conception of the unconscious in Lacan, which now becomes the real-unconscious.

Key words: Lacan, Deleuze, encounter, contingency, Real, unconscious

* Institute of Philosophy, Scientific Research Centre of the Slovenian Academy of Sciences and Arts, Novi trg 2, SL- 1 001 Ljubljana, peter.klepec@guest.arnes.si